

Læknablaðið

THE ICELANDIC MEDICAL JOURNAL

Efnisyfirlit

Læknablaðið 2018; 104: 1-596

Efnisyfirlit 2018

1. tbl. 2018

Um kápumynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	3
LÍ bregst við #MeToo áskorun kvenna í læknastrétt	3
Landinu og læknum til gagns og blessunar í 100 ár Reynir Arngrímsson	7
Eru konur betri lækna en karlar? Elsa B. Valsdóttir	9
Verkferlar í tengslum við fæðuöfnæmi og fæðuþol í leikskólum Reykjavíkurborgar	
Aðalheiður Rán Prastardóttir, Friða Rún Þórðardóttir, Jóhanna Torfadóttir.....	11
Yfirlitsgrein. Segabrottnám við brátt blóðþurrðarslag er mesta framför í læknafræði í	
áraraðir. Eru við tilbúin til að veita slíka meðferð? Albert Páll Sigurðsson	19
Læknafélag Íslands í 100 ár Jón Ólafur Ísberg	27
Lækna dagar alla daga Sigurbjörn Sveinsson	30
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Fjármögnun heilbrigðisþjónustu með sjúkratryggingum	
Ólafur Ó. Guðmundsson.....	33
„Afmælisþráður í dagskrá Lækna daganna“ – segir Jónunn Atladóttir formaður	
Fræðslustofnunar LÍ Hávar Sigurjónsson	34
Afleiðingar rangrar líkamslukku eru margvíslegar – segja sérfræðingar um	
dægursveiflu, svefn og líkamslukku Hávar Sigurjónsson	36
Minningar um Jón Steffensen Tryggvi Ásmundsson.....	40
Lögfræði 25. pistill. Fyrstu síðareglur lækna og fyrstu lög Læknafélags Íslands	
Dögg Pálsdóttir.....	42
Andlátsfregn	43
Kári Stefánsson fékk viðurkenningu Bandaríska mannfélagsins Hávar Sigurjónsson.....	45
Genfar-yfirlýsing Alþjóðalæknafélagsins.....	46
Árshátið LÍ	47
Eru lækna læknum verstir? FAL heldur málþing á Lækna dögum helgað læknum	
Guðrún Ása Björnsdóttir, Agnar H. Andrésson	48
Einar Stefánsson heiðraður fyrir auguramsóknir Hávar Sigurjónsson.....	48
Afmælis dagskrá LÍ í Eldborg 15. janúar 2018.....	50
Lækna dagar 2018, í Hörpu 15.-19. janúar	52
100 ára afmælis dagskrá Læknafélags Íslands 2018	58

2. tbl. 2018

Um kápumynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir	63
Skipulag byggðar er lýðheilsa	63
#MeToo-bylting íslenskra lækna Ólöf Sara Árnadóttir	67
Að hreyfa við óúthvöldri þjóð Tryggvi Helgason.....	69
Ótílgreindir brjóstverkir og tengsl við viðvarandi verkjaupplifun og vanlíðan	
Erla Svansdóttir, Sesselja Hreggviðsdóttir, Björg Sigurðardóttir, Elisabet Benedíks,	
Karl Andersen, Hróbjartur Darri Karlsson.....	71
Hreyfing og svefn reykvískra ungmenna Vaka Rögnvaldsdóttir,	
Berglind M. Valdímarsdóttir, Robert J. Brychta, Soffía M. Hrafnkelsdóttir,	
Sigurbjörn Á. Arngrímsson, Erlingur Jóhannsson, Kong Y. Chen,	
Sigríður L. Guðmundsdóttir.....	79
Lækna í verkfalli Gylfi Dalmann Aðalsteinsson	86
Læknafélag Íslands 100 ára. Ávarp formanns á afmælishátíð í Eldborg 15. janúar 2018	
Reynir Arngrímsson	90
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Félagi í Læknafélagi Íslands Jóhanna Ósk Jensdóttir	93
Bólusetningar eru besta forvörn gegn smitsjúkdómum – segir Ingileif Jónsdóttir	
prófessor í ónæmisfræði Hávar Sigurjónsson 94	
Læknafræði í þáttíð, nútíð og framtíð. Hundrað ára afmæli Læknafélags Íslands setti sterkan	
svip á Lækna daga í ár Hávar Sigurjónsson.....	98
Stofnundur Félags sjúkráhuslækna Hávar Sigurjónsson	105
Margrét Guðnadóttir, prófessor Jóhannes Björnsson	106
Margrét Guðnadóttir – minning Vigdís Finnbogadóttir	107
Frá Embætti landlæknis 22. pistill. Yfir 10.000 fengu ávísad metýlfenídatí árið 2017	

Magnús Jóhannsson, Anna Björg Aradóttir, Jón Pétur Einarsson,

Ólafur B. Einarsson	108
Öldungadeild. Af sjónarhóli formanns öldunga Kristófer Þorleifsson.....	110
Öldungar í Varsjá, Minsk og Vilnius Páll Ásmundsson	111
Frá Orlofsjóði: páska- og sumarúthlutun 2018.....	113
100 ára afmælis dagskrá Læknafélags Íslands 2018	114

3. tbl. 2018

Um kápumynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	119
Myndin á kápu janúarblaðsins	119
Umskurður: Primum non nocere Jónunn Viðar Valgarðsdóttir, Hannes Sigurjónsson.....	123
Mannréttindi í Tyrklandi Hörður Helgi Helgason.....	125
Lifrabólga A á Íslandi	
Hallfríður Kristinsdóttir, Arthur Löve, Einar Stefán Björnsson	127
Samanburður á styrk grindarbotnsvöðva hjá keppnisíþróttakönum og óþjálfuðum könum	
Ingunn Lúðvíksdóttir, Hildur Harðardóttir, Þorgerður Sigurðardóttir,	
Guðmundur F. Úlfarsson.....	133
Lækna og listakáld, líkskurðarmeistarar og leikhús Úlfhildur Dagsdóttir	140
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Meira um heilsu lækna María Soffía Gottfreðsdóttir.....	145
Áfengisvandi aldraðra er falinn vandi – segir Hildur Þórarinsdóttir öldrunarlæknir	
Hávar Sigurjónsson.....	146
Nýjar leiðbeiningar um greiningu og meðferð sortuæxla Hávar Sigurjónsson.....	148
Lakkris getur verið lífshættulegur – segir Helga Ágústa Sigurjónsdóttir	
innkirtlasérfræðingur Hávar Sigurjónsson.....	150
Breytt staða og framtíð – FÍH eitt af fjórum meginfélögum LÍ Salome Ásta Arnardóttir.....	153
Nýjungar í MS. Segulómun og lyf við greiningu og meðferð Hávar Sigurjónsson.....	154
Lögfræði 26. pistill. Nauðsynlegar og ónaúðsynlegar aðgerðir á börnum Dögg Pálsdóttir.....	157
100 ára afmælis dagskrá Læknafélags Íslands 2018	158

4. tbl. 2018

Um kápumynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	163
Stjórn Læknafélags Íslands 2017-2018 Hávar Sigurjónsson.....	163
Öryggi sjúklinga og flækjustig nútíma heilbrigðisþjónustu Elisabet Benedíks.....	167
Leiðin til lýðheilsu: forvarnir og heilsuefning Janus Guðlaugsson	169
Sykursýki er áskorun: Tíu ára eftirfylgd einstaklinga með sykursýki	
Hafdis Lilja Guðlaugsdóttir, Árun Kristín Sigurðardóttir	171
Þvagsyrugigt – læknaleg líðbólga Guðrún Arna Jóhannsdóttir, Ólafur Pálsson,	
Helgi Jónsson, Björn Guðbjörnsson.....	177
Árangur og mikilvægi bólusetninga – sögulegt samhengi -Þórolfur Guðnason.....	188
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Skipulag og starfsemi LÍ á tímamótum	
Reynir Arngrímsson	193
Án fræðslu þess líðna sést ei hvað er nýtt Jóhann Ágúst Sigurðsson	194
Ljóðakvöld Læknafélagsins Védís Skarphéðinsdóttir 200	
„Allir eru með geðheilsu“ segir Elisabet Brynjarsdóttir formaður Huguárnar	
Hávar Sigurjónsson.....	204
„Mótum samfélag þar sem rætt er opinskátt um tilfinningar og fordómar upprættir.	
Stuttir kaflar úr viðtölum á heimasíðu Huguárnar, gedfraedsla.is 206	
Frá Embætti landlæknis 23. pistill. Nýjar reglur um lyfjaávisanir	
Magnús Jóhannsson, Anna Björg Aradóttir, Jón Pétur Einarsson,	
Ólafur B. Einarsson	208
Staða skimunar fyrir brjóst- og leghálskrabbameini á Íslandi Kristján Oddsson.....	210
Ný tæki á Leitarstöð Krabbameinsfélagsins fyrir 132 milljónir króna	
Magnús Hlynur Hreiðarsson	212
Ný stjórn FAL.....	212
Alþjóðleg ráðstefna um læknafræðilega síðfræði Jón Snædal.....	213

Tónlistarkvöld LÍ Védís Skarphéðinsdóttir.....	214
Öldungadeild. Fyrstu skref Læknafélags Íslands Páll Ásmundsson	216
Læknafélag Íslands Guðmundur Hannesson.....	216
Flugukast – námskeið Védís Skarphéðinsdóttir.....	217
100 ára afmælisdagsskrá Læknafélags Íslands 2018	218

5. tbl. 2018

Um kápumynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	223
Starfsdagur stjórnar Læknafélags Íslands Védís Skarphéðinsdóttir	223
Þegar þokummi léttir Karl Andersen	227
Alzheimer-sjúkdómur faraldur 21. aldarinnar Steinunn Þórðardóttir	229
Skimun fyrir berklum meðal gigatarsjúklinga sem hófu meðferð með TNF α -hemlum á Íslandi 199-2014 Þórir Már Björgúlfsson, Gerður Gröndal, Þorsteinn Blöndal, Björn Guðbjörnsson	231
Brátt kransæðaheilkenni hjá sjúklingum með eðlilegar eða nær eðlilegar kransæðar Sævar Þór Vignisson, Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir, Þórarinn Guðnason, Ragnar Danielsen, Marianna Garðarsdóttir, Karl Andersen	237
Bót og betrun. Lækningar í Skriðuklaustri á fyrri hluta sextándu aldar Steinunn Kristjánsdóttir	244
Ritirnar Lækna blaðsins 2014-2017 Védís Skarphéðinsdóttir 249	
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Sérnám lækna og sérfræðileysisveitingar á Íslandi Guðrún Ása Björnsdóttir.....	251
„Sé ekki að þetta litla land þurfi á sérhæfðum einkaspítala að halda,“ segir nýr landlæknir, Alma Möller Hávar Sigurjónsson.....	252
Lögfræði 27. pistill. Réttur til upplýsinga um laun Dögg Pálsdóttir.....	255
Margþættur ávinningur af alþjóðlegu samstarfi, segir Runólfur Pálsson forseti Eorópusamtaka lyflækna Hávar Sigurjónsson.....	256
Fórn Eiríkur Jónsson	258
Góð heilsa lækna dýrmæt öllum Hávar Sigurjónsson.....	260
Bréf til blaðsins. Þarfir og þjónusta við sjúklinga á einhverfurófi Ásdís Bergþórsdóttir...262	
Vinnuhólf – gleymum engu, öndum léttar! Davíð B. Þórisson.....	264
Epi-penninn er fyrsta úrræðið við bráðaofnæmiskasti Hávar Sigurjónsson.....	266
Kvöddu Heilbrigðisstofnun Suðurlands eftir 154 ára starf Magnús Hlynur Hreiðarsson.....	269
100 ára afmælisdagsskrá Læknafélags Íslands 2018	270

6. tbl. 2018

Um kápumynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	275
Ungir vísindamenn Landspítala 2018.....	275
Skimun á meðgöngu og fósturgreining Þóra Steingrimsdóttir	279
Að vita eða ekki að vita, þarna er efinn... Óskar Þór Jóhannsson.....	281
Eorópufaraldur lifrabólga A á Íslandi árið 2017. Algengar breytingar í gallblöðru á myndgreiningu Sif Ormarsdóttir, Páll Helgi Möller, Alma Rut Óskarsdóttir, Pétur Hannesson, Arthur Löve, Haraldur Briem.....	283
Viðhorf íslenskra kvenna til erfðaráðgjafar og erfðaprófa á BRCA1 og BRCA2 stökkbreytingum Þórdís Jónsdóttir, Heiðís Valdimarsdóttir, Laufey Tryggvadóttir, Sigrún Helga Lund, Marianna Þórðardóttir, Magnús Karl Magnússon, Unnur Valdimarsdóttir.....	289
Stjórnmálaþátttaka íslenskra lækna Ólafur Þ. Harðarson	298
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Af hverju svona metnaðarlaus? Hjalti Már Þórisson.....	303
„Umræðan um sérfræðisþjónustuna hefur einkennst af vanþekkingu“ – segir Þórarinn Guðnason nýkjörinn formaður LR Hávar Sigurjónsson	304
„Okkur ber skylda til að vara þetta fólk við“. Rætt við Kára Stefánsson um upplýsingavef ÍE um arfgengi BRCA2-stökkbreytingarnar Hávar Sigurjónsson	308
Sérgrein í örri þróun – segja þær Hildur Harðardóttir og Hulda Hjartardóttir um fósturgreiningar og áhættumeðgöngulækningar Hávar Sigurjónsson	310

Lokað útböð í ramssóknahúsi Landspítala.....	312
Heiðursvísindamaður Landspítala 2018.....	313
Viðurkenning til þriðja árs nema.....	313
Frá Embætti landlæknis 24. pistill. Er þörf á hugarfarsbreytingu? Magnús Jóhannsson, Anna Björg Aradóttir, Jón Pétur Einarsson, Ólafur B. Einarsson	314
Lyffaspurningin. Andkólinvirk byrði vegna lyffa hjá öldruðum Elín I. Jacobsen, Einar S. Björnsson.....	315
Erú ristilspeglanir til skimunar oflækningar? Sigurður Einarsson, Sif Ormarsdóttir, Stefán Haraldsson	316
Meðgöngutíma lifrabólgu A fyrst lýst á Íslandi Haraldur Briem	317
Öldungadeild. Merkismanns minnst á afmælisári Árne Kristinsson.....	318
Þrjár nýir doktorar í lækisfræði frá HÍ.....	320
Styrkir veittir úr sjóði Sigríðar Lárusdóttur.....	321
Ball í lönó.....	322
100 ára afmælisdagsskrá Læknafélags Íslands 2018	322

7./8. tbl. 2018

Um kápumynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	327
Síðfræðiping lækna í Reykjavík.....	327
Lög um brottmál líffæra við andlát Kristinn Sigvaldason	331
Töfl gjörgæslurúm á Landspítala – dugur það til? Sigurbergur Kárason.....	333
Árangur kransæðahjæveituaðgerða hjá konum á Íslandi Helga Rún Garðarsdóttir, Linda Ósk Árnadóttir, Jónas A. Aðalsteinsson, Hera Jóhannesdóttir, Sólveig Helgadóttir, Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir, Arnar Geirsson, Tómas Guðbjartsson 335	
Burðarmálsaðuði á Íslandi 1988-2017 Ragnhildur Hauksdóttir, Þórður Þórkelsson, Gestur Pálsson, Ragnheiður I. Bjarnadóttir.....	341
Sjúkratilfelli. Truflun á starfsemi heiladings vegna ópióíðaÁsta Ísold Jónsdóttir, Jakob Jóhannsson, Már Kristjánsson, Rafn Benediktsson.....	347
Vísindastörf íslenskra lækna – framþróun fræðanna Þórður Harðarson, Guðmundur Þorgeirsson	350
Hriktir í heilbrigðiskerfinu – læknum úthýst Ólafur Ó. Guðmundsson	355
„Þurfum að taka umræðu um endurskoðun og uppbyggingu heilbrigðiskerfisins“ – segir María I. Gunnbjörnsdóttir formaður Félags sjúkráhuslækna Hávar Sigurjónsson.....	356
Lögfræði 28. pistill. Skipulag Læknafélags Íslands fyrr og nú Dögg Pálsdóttir	359
„Verðum að eiga sterka rödd á alþjóðlegum vettvangi“ – Katrín Fjeldsted í viðtali Hávar Sigurjónsson.....	360
Miklar væntingar gerðar til fjarheilbrigðisþjónustu á landsbyggðinni Magnús Hlynur Hreiðarsson	363
Háskafærðir héraðslæknis fyrir einni öld – um Ingólf Gíslason Árne Kristinsson.....	364
Unglæknar og læknanemar slógu í gegn í Washington.....	367
Heiðarleiki, teymisvinna, góðvilji... og humor Hávar Sigurjónsson.....	368
Skortur á tilkynningum um alvarlegar aukaverkanir lyffa til Lyffastofnunar Ásdís Björk Friðgeirsdóttir, Hrefna Guðmundsdóttir	370
Frá öldungum	372
Þing bæklunarlækna Védís Skarphéðinsdóttir	373
Fjölmennt norrænt geðlæknaþing.....	374
Til félagsmanna í Læknafélagi Íslands Hávar Sigurjónsson.....	375
100 ára afmælisdagsskrá Læknafélags Íslands	378

9. tbl. 2018

Um kápumynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	383
Fjögur félög eru undirstaða LÍ.....	383
Nýlitið lækna Reynir Arngrímsson	387
Ráðstefna LÍ og WMA – lífsfræðin í brennidepli á Íslandi Svanur Sigurbjörnsson	389

Garnaflækja á bugaristli á Landspítala 2000-2013 Hörður Már Kolbeinsson, Birta Dögg Ingudóttir Andrésdóttir, Pétur H. Hannesson, Elsa Björk Valsdóttir, Páll Helgi Möller	491
Því sjúkratilfelli: Ormur í auga og endurteknar bólur á útlimum Davíð Þór Bragason, María Soffía Gottfreðsdóttir, Birgir Jóhannsson, Magnús Gottfredsson	395
Frá bræðralagi til fagmennsku Vilhjálmur Árnason.....	400
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Aðgát skal höfð í nærveru sálar Guðrún Ása Björnsdóttir ...	405
Vegleg siðfræðiráðstefna LÍ og WMA í Hörpu – Jón Snædal er forseti ráðstefnummar Hávar Sigurjónsson.....	406
Sameiginleg yfirlýsing læknasamtaka í Eorópu. Áhersla á lykilhlutverk lækna í sjúkdómsgreiningu, meðferð og þverfaglegri umönnun sjúklunga	409
Norræn ráðstefna um átröskun 12.-14. september. Átröskun er alvarlegur langvinnur sjúkdómur – talað við Guðlaugu Þorsteinsdóttur geðlækni Hávar Sigurjónsson	410
Alltaf að læra eitthvað nýtt – segir Sigurður Guðmundsson sem stendur á tímamótum Hávar Sigurjónsson.....	412
Grein úr Læknablaðinu frá árinu 1947. Alþjóðalæknafélagið – World Medical Association Páll Sigurðsson	416
Frá Embætti landlæknis 25. pistill. Akstur undir áhrifum slævandi lyfja Andrés Magnússon, Jón Pétur Einarsson, Ólafur B. Einarsson	418
Siðfræðiráðstefna LÍ og WMA.....	420
Upphaf nútímanýrnalækninga á Íslandi Páll Ásmundsson	422
50 ár frá útskrift Ársæll Jónsson	426
10. tbl. 2018	
Um kápu mynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	431
Vilja vita hver veitti vonða ráðgjöf vegna samningabrotu Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	431
Aldarafmæli spænsku veikinnar og viðbrögð við skæðum farsóttum á 21. öld Magnús Gottfredsson	435
Sérnám í forgrunni Reynir Tómas Geirsson.....	437
Peutz-Jeghers-heilkenni með garnasmokkun Gísli Gunnar Jónsson, Jórunn Atladóttir	439
Inflúensan fyrr og nú Þórður Thoroddsen.....	443
Af læknanámi Kristján Erlendsson	454
Framhaldsmenntun lækna á Íslandi Tómas Þór Ágústsson.....	458
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Betri sjúkraflutninga Jóhanna Ósk Jensdóttir.....	463
Fagmennska fyrirbyggi háar sektir – segir Helga Þórisdóttir forstjóri Persónuverndar Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	464
Tugir karla komnir á forvarnarlyf gegn HIV, viðtal við Bryndísí Sigurðardóttur smitsjúkdómalækni Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	466
Læknar vita ekki allt um lækningar, segir Harvard-prófessorinn og verðlaunalæknirinn Ronald G. Tompkins Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir.....	468
Lyfjamál. Tryggjum árangursrika beinverndarmeðferð Björn Guðbjörnsson, Jón P. Einarsson, Andrés Magnússon, Ólafur B. Einarsson.....	470
Lögfræði 29. pistill. Sjúkratryggðir eiga rétt á þjónustu sjálfstætt starfandi sérgeinalækna Dögg Pálsdóttir	472
Öldungadeild. Ferð um Gullna söguhringinn í Dölum Kristófer Þorleifsson.....	474
Fundur ritstjórna norrænu læknablaðanna Védís Skarphéðinsdóttir.....	476
Lyffaspurningin. Bráðaofnæmi við járn í æð – úrræði fyrir sjúklunga sem geta ekki tekið járn um munn? Elín I. Jacobsen, Einar S. Björnsson	477
Einn sjúkraskrárgrunnur – lykillinn að verðmætum Davíð B. Þórisson.....	478
11. tbl. 2018	
Um kápu mynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	483
Skóflustunga að lykilbyggingu nýs spítala.....	483
Fjölmíðlar og heilbrigðisferfið Magnús Haraldsson.....	487
Nóbelsverðlaunin í læknisfræði 2018 - bylting í meðferð krabbameina Örvar Gunnarsson	489
Langtímahorfur sjúklunga með bráða kransáðastíflu Einar Logi Snorrason, Berggrós Kristín Jóhannesdóttir, Thor Aspelund, Vilmundur Guðnason, Karl Andersen	491
Risafituæxli á kvið – sjúkratilfelli Bryndís Ester Ólafsdóttir, Halla Fróðadóttir, Rebekka Rúnarsdóttir, Elsa B. Valsdóttir.....	499
Lækningar í Íslendingasögu Óttar Guðmundsson.....	502
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Konur í íslenskri læknastrétt í 101 ár Magdalena Ásgeirsdóttir	507
Sjálfstæði er lykill að góðri heilsu lækna. Fimm formenn LÍ ræða saman Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	508
„Kulnur er heimsfaraldur í nútímasamfélögum“, segir Leonid Eidelmann, nýr forseti WMA. Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	512
Líf og dauði á lækna ráðstefnu í Hörpu, Alþjóðafélag lækna fundaði í fyrsta sinn á Íslandi Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	514
Kallar eftir stefnumótun fyrir almenna líknammeðferð Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir.....	515
Stíf persónuvernd hindri framþróun lækna vísinda Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir.....	516
„Við deyjum öll“ Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	517
Óskráðir innflytjendur í skjóli innan heilbrigðiskerfisins Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	518
Líknardrápum fjölgar í Hollandi Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	519
Hvatningar og fordæmingar á aðalfundi Alþjóðalæknafélagsins	520
Frá Embætti landlæknis 26. pistill. Fiknivandi vegna ávanabindandi lyfja á Íslandi Andrés Magnússon, Jón Pétur Einarsson, Ólafur B. Einarsson	523
Athugasemdir við ritstjórnargrein Þórólfr Guðnason	524
Furðulega illa undir búin í margvíslegu tilliti – svar við athugasemd sóttvarnalæknis Magnús Gottfredsson	525
Þrjú nýr doktorar í læknisfræði frá HÍ.....	528
Málþing til heiðurs Sigurði Guðmundssyni Védís Skarphéðinsdóttir	530
12. tbl. 2018	
Um kápu mynd blaðsins Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	535
Fjórar fyrirmyndir í læknastrétt heiðraðar.....	535
Loftslagsbreytingar og heilsufar Halldór Björnsson.....	539
Sagan á bak við salernis-innlagnir á Landspítala Þórhildur Kristinsdóttir.....	541
Misnotkun lóperamíðs – hægðatregða eða hjartastopp? Anna Kristín Gunnarsdóttir, Magnús Jóhannsson, Magnús Haraldsson, Guðrún Dóra Bjarnadóttir.....	543
Drep í fingrum í kjölfar ísetningar slagæðaleggja – sjúkratilfelli Atli Steinn Valgarðsson, Sigurbergur Kárason, Elin Laxdal, Kristín Huld Haraldsdóttir.....	551
Læknisfræði framtíðar – munu gervigreind og vélmenni leysa lækna af hólmi? Magnús Haraldsson.....	554
Úr penna stjórnarmanna LÍ. Læknar sem stjórnendur Björn Gunnarsson.....	559
Svandís ætlað að breyta heildarmyndinni – heilbrigðisráðherra hefur stýrt í eitt ár Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	560
Bréf til blaðsins. Ný íslensk beinbrotarannsókn Hjartaverndar undirstrikar mikilvægi verklags Landspítala að „gripa brotin“ Kristín Siggeirsdóttir, Vilmundur Guðnason, Gunnar Sigurðsson	563
Einn með Dante í Svíþjóð – Einar Thoroddsen um Dante Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	564
Ný heilbrigðisstefna mótuð fyrir árið 2030 Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir.....	568
Vandi landsbyggðarinnar verði leystur. Aðalfundur Læknafélagsins var haldinn 8.-9. nóvember Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	570
LÍ tekur yfir rekstur Læknablaðsins Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	572
Tugir þúsunda nota Heilsuveru Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	574
Lyffaspurningin. Prótónupumpuhemlar – mikið notaðir og margar spurningar Elín I. Jacobsen, Einar S. Björnsson.....	575
Mengun af völdum flugelda og áhrif á lungnaheilsu Íslendinga Gunnar Guðmundsson, Hrunn Ólöf Andradóttir, Þröstur Þorsteinsson.....	578
Læknafrétt á tækniold Davíð Björn Þórisson.....	578
Þau eru framtíðin, talað við þrjú læknanema Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir	580
Öldungasíðan.....	582
Dagskrá Læknadaga 2019 í Hörpu 21. – 25. janúar	584
Leitin að upptökum jarðeldsins 1783 Bergþóra Sigurðardóttir	588
Öldungadeild. Læknar undir Jökli á síðustu öld Kristófer Þorleifsson	592
Hvernig heilsast Jónasi? 150 manns fræddust um það á málþingi Félags áhugamanna um sögu læknisfræðinnar Vilhelmina Haraldsdóttir.....	594

Ljósmyndir á kápu 2018

1. tbl. <i>Evald Hemmert</i> : Steypireyður strönduð í hafisvök við Skagaströnd árið 1918
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>Skagaströnd, janúar 1918</i>	7./8. tbl. <i>Sveinn Þormóðsson</i> : Lækningataeki frá varnarliðinu í anddyri Landspítala, gjöf frá ameríska hernum 1963
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>...og eitt herbergi fyrir „min elektriske machine og andre instrumenter...“</i>
2. tbl. <i>Andrés Kolbeinsson</i> : Frá skurðstofu Landspítala 1958
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>Stétt með stétt</i>	9. tbl. Óþekktur ljósmyndari: Helgi Óskarsson í lengingarferli í Rússlandi
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>Maður með mönnum</i>
3. tbl. <i>Gunnar V. Andrésson</i> : Þylusveit Landhelgisgæslunnar æfir sig á Helgafelli
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>Þær</i>	10. tbl. <i>Ólafur Oddsson</i> : Úr spænsku veikinni 1918
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>„Svona var lífið leiðinlegt þá“</i>
4. tbl. <i>Bjarnleifur Bjarnleifsson</i> : Úr Lyfjaverzlun ríkisins 1969
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>Við enda færribandsins eða hluti langrar keðju?</i>	11. tbl. Óþekktur ljósmyndari: Spítalataljald á Þingvöllum 1930
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>Læknavörður að störfum</i>
5. tbl. <i>Magnús Már Lárusson</i> : Jón Steffensen 1955 við uppgröft í Skálholti
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>Menning og meinsemdir</i>	12. tbl. <i>Þóráis Erla Ágústsdóttir</i> : Af fæðingadeildinni 2008.
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir: <i>Gangi þér allt að sólu!</i>
6. tbl. <i>Jón Birgir Pétursson</i> : Ungir drengir á Seltjarnarnesi að reykja 1969
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir:
<i>„Þau koma reykjandi úr barnaskólanum“</i>	

Fylgirit 2018

- Fylgirit 95** *Bráðadagurinn 2. mars 2018*
Ráðstefna á vegum flæðisviðs Landspítala
Ávarp, dagskrá, undirbúningsnefnd ráðstefnunnar, gestafyrirlesarar, ágrip
vefútgáfa
- Fylgirit 96** *Sameiginlegt vísindaping Skurðlæknafélags, Svæfinga- og gjörgæslulæknafélags Íslands*
Dagskrá, erindi – ágrip, veggspjöld – ágrip, höfundaskrá
vefútgáfa
- Fylgirit 97** *Vísindi á vordögum 2018, þing Landspítala*
Vísindaráð Landspítala, leiðari, dagskrá, ágrip
vefútgáfa
- Fylgirit 98** *XXIII. þing Félags íslenskra lyflækna 30. nóvember – 1. des. 2018*
Ávarp, dagskrá, ágrip, höfundaskrá
vefútgáfa

Höfundaskrá 2018

Aðalheiður Rán Prastardóttir	I-11	Gylfi Dalmann Aðalsteinsson.....	II-86
Agnar H. Andrésson.....	I-48	Hafðís Lilja Guðlaugsdóttir.....	IV-171
Albert Páll Sigurðsson.....	I-19	Halla Fróðadóttir.....	XI-499
Alma Rut Óskarsdóttir.....	VI-283	Halldór Björnsson.....	XII-539
Andrés Magnússon.....	IX-418, X-470, XI-523	Hallfríður Kristinsdóttir.....	III-127
Anna Björg Aradóttir.....	II-108, IV-208, VI-314	Hannes Sigurjónsson.....	III-123
Anna Kristín Gunnarsdóttir.....	XII-543	Haraldur Briem.....	VI-283, VI-317
Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir.....	I-3, II-63, III-119, IV-163, V-223, VI-275, VII/VIII-327, IX-383, X-431, XI-483 XII-535	Hávar Sigurjónsson.....	I-4, 34, 36, 45, II-94, 98, 105, III-146, 148, 150, 154 IV-163, 204 V-252, 256, 260, 266 VI-304, 308, 310, VII/VIII-356, 360, 368, 378, IX-406, 410, 412
Arnar Geirsson.....	VII/VIII-335	Heiðís Valdimarsdóttir.....	VI-289
Arthur Löve.....	III-127, VI-283	Helga Rún Garðarsdóttir.....	VII/VIII-335
Atli Steinn Valgarðsson.....	XII-551	Helgi Jónsson.....	IV-177
Árni Kristinn.....	VI-318, VII/VIII-364	Hera Jóhannesdóttir.....	VII/VIII-335
Ársæll Jónsson.....	IX-426	Hildur Harðardóttir.....	III-133
Árún Kristín Sigurðardóttir.....	IV-171	Hjalti Már Þórisson.....	VI-303
Ásdís Bergþórsdóttir.....	V-262	Hrefna Guðmundsdóttir.....	VII/VIII-370
Ásdís Björk Friðgeirsdóttir.....	VII/VIII-370	Hróbjartur Darri Karlsson.....	II-71
Ásta Ísold Jónasdóttir.....	VII/VIII-347	Hrund Ólöf Andradóttir XII-578.....	
Berglind M. Valdimarsdóttir.....	II-79	Hörður Helgi Helgason.....	III-125
Bergros Kristín Jóhannesdóttir.....	XI-491	Hörður Már Kolbeinsson IX-395.....	
Bergþóra Sigurðardóttir.....	588	Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir.....	V-237
Birgir Jóhannsson.....	IX-395	Ingunn Lúðvíksdóttir.....	III-133
Birta Dögg Ingudóttir Andrésdóttir.....	IX-395	Jakob Jóhannsson.....	VII/VIII-347
Björg Sigurðardóttir.....	II-71	Janus Guðlaugsson.....	IV-169
Björn Guðbjörnsson.....	IV-177, V-231, X-470	Jóhann Ágúst Sigurðsson.....	IV-194
Björn Gunnarsson.....	XII-559	Jóhanna Ósk Jensdóttir.....	II-93, X-463
Bryndís Ester Ólafsdóttir.....	XI-499	Jóhanna Torfadóttir.....	I-11
Davíð Þór Bragason.....	IX-395	Jóhannes Björnsson.....	II-106
Davíð B. Þórisson.....	V-264, X-478, XII-578	Jón Pétur Einarsson.....	II-108, IV-208, VI-314, IX-418, X-470, XI-523
Dögg Pálsdóttir.....	I-42, III-157, V-255, VII/VIII-359, X-472	Jón Ólafur Ísberg.....	I-27
Einar S. Björnsson.....	III-127, VI-315, X-477, XII-575	Jón Snædal.....	IV-213
Einar Logi Snorrason.....	XI-491	Jónas A. Aðalsteinsson.....	VII/VIII-335
Eiríkur Jónsson.....	V-258	Jórunn Atladóttir.....	X-439
Elín I. Jacobsen.....	VI-315, X-477, XII-575	Jórunn Viðar Valgarðsdóttir.....	III-123
Elín Laxdal.....	XII-551	Karl Andersen.....	II-71, V-227, V-237, XI-491
Elisabet Benedíks.....	II-71, IV-167	Kong Y. Chen.....	II-79
Elsa B. Valsdóttir.....	I-9, IX-395, XI-499	Kristinn Sigvaldason.....	VII/VIII-331
Erla Svansdóttir.....	II-71	Kristín Hulð Haraldsdóttir.....	XII-551
Erlingur Jóhannsson.....	II-79	Kristín Siggeirsdóttir.....	XII-563
Fríða Rún Þórðardóttir.....	I-11	Kristján Erlendsson.....	X-454
Gerður Gröndal.....	V-231	Kristján Oddsson.....	IV-210
Gestur Pálsson.....	VII/VIII-341	Kristófer Þorleifsson.....	II-110, X-474, XII-592
Gísli Gunnar Jónsson.....	X-439	Laufey Tryggvadóttir.....	VI-289
Guðmundur Hannesson.....	IV-216	Linda Ósk Árnadóttir.....	VII/VIII-335
Guðmundur F. Úlfarsson.....	III-133	Magdalena Ásgeirsdóttir.....	XI-507
Guðmundur Þorgeirsson.....	VII/VIII-350	Magnús Gottfreðsson.....	IX-395, X-435, XI-525
Guðrún Dóra Bjarnadóttir.....	XII-543	Magnús Haraldsson.....	XI-487, XII-543, XII-554
Guðrún Ása Björnsdóttir.....	I-48, V-251, IX-405	Magnús Hlynur Hreiðarsson.....	IV-212, V-269, VII/VIII-363
Guðrún Arna Jóhannsdóttir.....	IV-177	Magnús Jóhannsson.....	II-108, IV-208, VI-314, XII-543
Gunnar Guðmundsson.....	XII-578	Magnús Karl Magnússon.....	VI-289
Gunnar Sigurðsson.....	XII-563	María Soffía Gottfreðsdóttir.....	III-145, IX-395
Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir.....	X-431, 464, 466, 468, XI-483, 508, 512, 514-519, XII-560, 564, 568, 570, 572, 574	Marianna Garðarsdóttir.....	V-237
		Marianna Þórðardóttir.....	VI-289
		Már Kristjánsson.....	VII/VIII-347

Ólafur B. Einarsson	II-108, IV-208, VI-314, IX-418, X-470, XI-523	Steinunn Þórðardóttir	V-229
Ólafur Ó. Guðmundsson.....	I-33, VII/VIII-355	Svanur Sigurbjörnsson	IX-389
Ólafur P. Harðarson.....	VI-298	Sævar Þór Vignisson.....	V-237
Ólafur Pálsson	IV-177	Thor Aspelund.....	XI-491
Ólóf Sara Árnadóttir	II-67	Tómas Guðbjartsson	VII/VIII-335
Óskar Þór Jóhannsson	VI-281	Tómas Þór Ágústsson.....	X-458
Óttar Guðmundsson	XI-502	Tryggvi Ásmundsson.....	I-40
Páll Ásmundsson	II-111, IV-216, IX-422	Tryggvi Helgason.....	II-69
Páll Helgi Möller	VI-283, IX-395	Unnur Valdimarsdóttir.....	VI-289
Páll Sigurðsson	IX-416	Úlfhildur Dagsdóttir	III-140
Pétur H. Hannesson.....	VI-283, IX-395	Vaka Rögnvaldsdóttir	II-79
Rafn Benediktsson.....	VII/VIII-347	Védís Skarphéðinsdóttir.....	IV-200, IV-214, IV-217, V-223, V-249, VII/VIII 373 X-476, XI-530, XII-535
Ragnar Danielsen	V-237	Vigdís Finnbogadóttir.....	II-107
Ragnheiður I. Bjarnadóttir	VII/VIII-341	Vilhelmína Haraldsdóttir	XII-594
Ragnhildur Hauksdóttir	VII/VIII-341	Vilhjálmur Árnason	IX-400
Rebekka Rúnarsdóttir.....	XI-499	Vilmundur Guðnason.....	XI-491, XII-563
Reynir Arngrímsson	I-7, II-90, IV-193, IX-387	Þorgerður Sigurðardóttir	III-133
Reynir Tómas Geirsson	X-437	Þorsteinn Blöndal.....	V-231
Robert J. Brychta.....	II-79	Þóra Steingrímsdóttir.....	VI-279
Salome Ásta Arnardóttir	III-153	Þórarinn Guðnason.....	V-237
Sesselja Hreggviðsdóttir.....	II-71	Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir.....	VII/VIII-335
Sif Ormarsdóttir.....	VI-283, VI-316	Þórdís Jónsdóttir.....	VI-289
Sigríður L. Guðmundsdóttir.....	II-79	Þórður Harðarson	VII/VIII-350
Sigrún Helga Lund	VI-289	Þórður Thoroddsen.....	X-443
Sigurbergur Kárason	VII/VIII-333, XII-551	Þórður Þórkelsson.....	VII/VIII-341
Sigurbjörn Á. Arngrímsson	II-79	Þórhildur Kristinsdóttir.....	XII-541
Sigurbjörn Sveinsson	I-30	Þórir Már Björgúlfsson.....	V-231
Sigurður Einarsson	VI-316	Þórólfur Guðnason.....	IV-188, XI-524
Soffía M. Hrafnkelsdóttir	II-79	Þröstur Þorsteinsson.....	XII-578
Sólveig Helgadóttir	VII/VIII-335	Örvar Gunnarsson	XI-489
Stefán Haraldsson	VI-316		
Steinunn Kristjánsdóttir	V-244		